

Κείμενο

[Το μέλλον της εργασίας]

Η επανάσταση της πληροφορικής και της υψηλής τεχνολογίας, που διαδέχτηκε τη βιομηχανική επανάσταση, επέφερε ρηξικέλευθες¹ αλλαγές στο είδος και στη σύνθεση των επαγγελμάτων. Ο ανειδίκευτος βιομηχανικός εργάτης, που αποτελούσε και τη μεγάλη μάζα της εργατικής **τάξης** μέχρι τα μέσα του αιώνα μας, βαίνει ραγδαία προς εξαφάνιση. Έχει ήδη εκτοπιστεί από τη σύγχρονη τεχνολογία ή έχει αντικατασταθεί από τεχνίτες ή χειριστές ηλεκτρονικών υπολογιστών και αυτοματισμού. Μετά τη μεγάλη συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα, της γεωργίας, μειώνεται ραγδαία και ο δευτερογενής τομέας και ειδικά η βιομηχανία. Αλλά και ο αριθμός των υπαλλήλων γραφείου, που αυξανόταν τουλάχιστον μέχρι πρόσφατα, σήμερα μειώνεται, ιδίως μάλιστα αν το μοναδικό τους προσόν είναι το απολυτήριο λυκείου.

Η πληροφορική αναδεικνύεται πλέον ως το κυρίαρχο όχημα που οδηγεί στο μέλλον, αφού πολυποίκιλες εφαρμογές της αντικαθιστούν εργατικό και υπαλληλικό προσωπικό. Οδεύουμε προς την εποχή στην οποία όσοι δε γνωρίζουν τουλάχιστον να χειρίζονται υπολογιστές θα θεωρούνται περίπου ως αναλφάβητοι. Οι εξελίξεις αυτές βρίσκονται στο επίκεντρο συζητήσεων που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, τη μείωση της σημασίας του κράτους-έθνους και τη συρρίκνωση των θέσεων εργασίας. Οι ίδιες εξελίξεις, όπως υποστηρίζουν οι πλέον απαισιόδοξοι αναλυτές, προδικάζουν τη διατήρηση και διεύρυνση των σημερινών υψηλών ποσοστών ανεργίας που συνοδεύονται από εγκληματικότητα, βία και κοινωνικό αποκλεισμό.

Αν και το ζήτημα είναι ιδιαίτερα σημαντικό και αρκούντως προκλητικό, η υπόθεση του έργου του «Τέλους της εργασίας», όπως την περιγράφει ο Τζέρεμυ Ρίφκιν, ξεφεύγει από τα όρια της παρούσας εργασίας. Σε γενικές γραμμές εκτιμούμε ότι η ανθρώπινη εργασία εξαλείφεται συστηματικά από ορισμένες πλευρές της παραγωγικής διαδικασίας, ενώ σε άλλες μετεξελίσσεται και υποκαθίσταται από άτομα με υψηλότερη τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.

Στο σύνολό της, πάντως, η απασχόληση πολύ δύσκολα μπορεί να διατηρηθεί σε επίπεδα αντίστοιχα της αύξησης του πληθυσμού, εφόσον διατηρηθούν τα ισχύοντα εβδομαδιαία ωράρια εργασίας. Γι' αυτό και η μείωση του συνολικού χρόνου εργασίας αποτελεί ένα ορατό βήμα στο μέλλον, με την προϋπόθεση βέβαια ότι η εφαρμογή της

¹ ρηξικέλευθος: αυτός που με τόλμη επιχειρεί κάτι νέο, ανοίγει ένα νέο δρόμο

θα αρχίσει από τις πλέον ισχυρές και περισσότερο ανταγωνιστικές οικονομίες, όπως αυτή των ΗΠΑ.

Γεγονός είναι ότι ο ρυθμός της τεχνολογικής αλλαγής σήμερα είναι πολύ γοργός. Αν στις αρχές του αιώνα ένα επάγγελμα ή μια ειδικότητα διαρκούσαν μια ολόκληρη ζωή, σήμερα αυτό είναι αδύνατο, αφού η τεχνολογία με την οποία συνδέονται ανανεώνεται κάθε 10-15 χρόνια. Σύμφωνα με υπολογισμούς που παρατίθενται σε επίσημα έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα σε δέκα χρόνια από σήμερα, το 80% του τεχνολογικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται τώρα θα έχει ήδη απαρχαιωθεί, με συνέπεια, αν δεν υπάρξει εκ νέου εκπαίδευση, το 80% των εργαζομένων να διαθέτει ξεπερασμένες επαγγελματικές γνώσεις. Από τώρα μάλιστα είναι δύσκολο να βρεθούν εργαζόμενοι με ικανοποιητικά προσόντα και επαρκή ειδικευση.

Επομένως, οι εργαζόμενοι που θα ανανεώνουν συνεχώς τις γνώσεις που διαθέτουν έχουν τις μεγαλύτερες προοπτικές απασχόλησης και υψηλών εισοδημάτων. Η γνώση ξένων γλωσσών και ειδικότερα της αγγλικής αποτελεί οπλοστάσιο για τον εργαζόμενο του μέλλοντος, εκτός από τη δεδομένη υποχρεωτική εξοικείωσή του με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Εξαιτίας των ταχύτατων εξελίξεων της τεχνολογίας και της οικονομίας, οι νέοι εργαζόμενοι θα πρέπει, επίσης, να μπορούν να συνδυάζουν την ευρύτητα των γνώσεων με την εξειδίκευση.

Θ. Κατσανέβας (2002). *Επαγγέλματα του μέλλοντος και του παρελθόντος. Προοπτικές επαγγελμάτων στην Ελλάδα και στις δεκατρείς περιφέρειές της και επαγγελματικός προσανατολισμός*. Αθήνα: Πατάκης, 75-77 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Γιατί, σύμφωνα με τον συγγραφέα, σήμερα, ένα επάγγελμα ή μια ειδικότητα δεν μπορεί να διαρκέσει μια ολόκληρη ζωή; Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2.α. Με ποιους τρόπους επιτυγχάνεται η συνοχή ανάμεσα στην πέμπτη παράγραφο και την έκτη παράγραφο του κειμένου;

(μονάδες 4)

B2.β. Ποιες σχέσεις συνοχής σηματοδοτεί η διαρθρωτική λέξη;

(μονάδες 1)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1.α. Οι παρακάτω λέξεις του κειμένου με την **έντονη γραφή** έχουν περισσότερες από μία σημασίες: **τάξης, γεγονός**. Να σχηματίσετε μία πρόταση για καθεμιά από τις συγκεκριμένες λέξεις με τη σημασία που έχουν αυτές στο κείμενο (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο ως προς την πτώση ή/και τον αριθμό).

(μονάδες 4)

Γ1.β. Να δημιουργήσετε μία πρόταση για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου χρησιμοποιώντας τις με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχουν στο κείμενο (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο ως προς την πτώση ή/και τον αριθμό).

(μονάδες 6)

Γ2. Να εντοπίσετε στο κείμενο πέντε όρους (λέξεις ή φράσεις) του ειδικού λεξιλογίου της εργασίας.

(μονάδες 5)